

Súd: Krajský súd Trenčín  
Spisová značka: 17Co/279/2011  
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3210202201  
Dátum vydania rozhodnutia: 31. 07. 2012  
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Emília Zimová  
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2012:3210202201.1

## Uznesenie

Krajský súd v Trenčíne v právnej veci žalobcu: F. X., X.. X. G.: XX XXX XXX, S. XXXX, F., zastúpeného U.. X. H., Y. so sídlom v F. W., N. XX/XX, proti žalovanej: O. W., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom T. XX, zastúpená U.. S. O., Y. so sídlom v W., W. X., o určenie neúčinnosti dohody o vyporiadaní BSM, na odvolanie navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Bánovce nad Bebravou zo dňa

26. júla 2011, č.k. 5C/75/2010-108, takto

### rozhodol:

Rozsudok okresného súdu z r u š u j e a vec mu v r a c i a na ďalšie konanie.

### odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom okresný súd zamietol žalobu, ktorou sa žalobca domáhal, aby súd určil, že dohoda o vyporiadaní BSM Q. XXX/XX zo dňa 02.08.2007 - 30/07 uzatvorená medzi žalovanou a G.. N. W., nar. XX.XX.XXXX, týkajúca sa nehnuteľností zapísaných na LV č. XX, nachádzajúcich sa v kat. úz. T., obec T., okres W. A. W., a to parcel registra "C" parc. č. XX - zastavané plochy a nádvoria o výmere 246 m<sup>2</sup>, parc. č. XX - záhrady o výmere 960 m<sup>2</sup>, parc. č. XX záhrady o výmere 613 m<sup>2</sup>, parc. č. XX záhrady o výmere 715 m<sup>2</sup>, parc. č. XX zastavané plochy a nádvoria o výmere 23 m<sup>2</sup>, parc. č. XX - zastavané plochy a nádvoria o výmere 479 m<sup>2</sup>, parc. č. XX - záhrady o výmere 670 m<sup>2</sup> a stavieb rodinného domu súp. č. XX na parc. č. XX a rodinného domu súp. č. XX na parc. č. XX, je odporovateľným právnym úkonom, ktorý je voči žalobcovi neúčinný. Žalovanej náhradu trov konania nepriznal. V rozhodnutí konštatoval, že žalobca sa ako veriteľ manžela žalovanej domáhal odporovateľnosti právneho úkonu - dohody o vyporiadaní BSM, ktorú uzatvorila žalovaná so svojím manželom. Z vykonaného dokazovania bolo preukázané, že žalovaná a jej manžel uzatvorili dohodu o vyporiadaní BSM, a teda k právnemu úkonu došlo (bol urobený) najneskôr dňa 11.07.2007. Citoval ustanovenia § 42a ods. 1, 2 a § 42b ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka, z ktorých vyplýva, že veriteľ sa môže domáhať odporovateľnosti právneho úkonu podaním žaloby v lehote troch rokov odo dňa, keď k právnemu úkonu medzi dlžníkom a osobou jemu blízkou došlo. V danom prípade došlo k dohode o vyporiadaní BSM medzi žalovanou a jej manželom dňa 11.07.2007. Žalobca potom mohol odporovať tomuto právnemu úkonu podaním žaloby najneskôr dňa 11.07.2010. Žalobca žalobu podal dňa 15.07.2010, teda po zákonom stanovenej trojročnej lehote. Uvedená lehota je hmotnoprávna, a teda najneskôr v jej posledný deň mala byť žaloba doručená súdu. Keďže žaloba v danom prípade bola podaná oneskorene, uviedol, že nie je dôvod, aby súd skúmal vecnú stránku žaloby a teda aby v tomto smere vykonával ďalšie dokazovanie a žalobu žalobcu zamietol.

Proti rozsudku podal v zákonnej lehote odvolanie žalobca prostredníctvom právneho zástupcu, ktorý žiadal, aby odvolací súd napadnutý rozsudok prvostupňového súdu zmenil tak, že žalobe vyhovie. Ako odvolací dôvod uviedol ust. § 205 ods. 2 písm. f/ O.s.p., t.j. že rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Vyslovil názor, že v danom prípade pri dohode o vyporiadaní BSM, účinnosť dohody medzi manželmi, pokiaľ sa týka nehnuteľnosti, sa nadobúda vkladom do katastra a len proti takémuto účinnému úkonu sa veriteľ môže brániť. Pred nadobudnutím účinnosti dohody o

vyporiadání BSM, t.j. pred rozhodnutím o vklade, pre veriteľa nevznikajú žiadne právne dôsledky, a preto môže svoj nárok uplatňovať z majetku patriaceho do BSM, a to bez ohľadu na to, kedy účastníci dohody o BSM takúto dohodu podpísali. Prvostupňový súd preto vec nesprávne právne posúdil, keď lehotu pre uplatnenie odporovateľnosti právneho úkonu posudzoval od podpisu úkonu účastníkmi a nie od momentu nadobudnutia účinnosti takéhoto úkonu.

Žalovaná prostredníctvom právneho zástupcu žiadala rozsudok prvostupňového súdu potvrdiť ako vecne správny. Uviedla, že pri právnych úkonoch je nutné rozlišovať perfektnosť, platnosť a účinnosť. Právne úkony sa stávajú perfektnými, t.j. zavŕšenými, podľa toho, o aký právny úkon ide. Dohoda o vyporiadání BSM je v zmysle základného deliaceho kritéria právnych úkonov dvojstranným právnym úkonom, ktorý vzniká dvoma vzájomnými a obsahovo zhodnými prejavmi vôle. Od samotného vzniku treba oddeliť účinnosť dohody. Ak aj príslušný predpis (katastrálny zákon) ustanovuje, že práva k nehnuteľnostiam zo zmlúv sa do katastra zapisujú vkladom (§ 28 ods. 1 katastrálneho zákona) a právne účinky vkladu vznikajú na základe právoplatného rozhodnutia správy katastra o jeho povolení (§ 28 ods. 3 katastrálneho zákona), samotné obligačné právne účinky zmluvy/dohody nastávajú bez ohľadu na rozhodnutie príslušného orgánu. Vyslovila názor, že ak by súd prijal argumentáciu žalobcu ohľadne účinnosti dohody, t.j. že lehotu stanovenú v ust. § 42a ods. 2 OZ je nutné počítat od nadobudnutia vecnoprávných účinkov dohody o vyporiadání BSM, došlo by k jej neodôvodnenému predĺženiu, čo by bolo v rozpore s dikciou zákona.

Krajský súd preskúmal vec v zmysle ust. § 212 ods. 1 O.s.p. a dospel k záveru, že rozsudok okresného súdu je potrebné podľa § 221 ods. 1 písm. h/ O.s.p. zrušiť a podľa odseku 2 citovaného zákonného ustanovenia vec vrátiť súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. Vo veci rozhodol bez nariadenia pojednávania podľa § 214 ods. 2 O.s.p., podľa ktorého nie je potrebné nariaďovať pojednávanie odvolacieho súdu.

V preskúmvanej veci žalobca ako odvolací dôvod uplatnil ust. § 205 ods. 2 písm. f/ O.s.p., t.j., že rozhodnutie súdu vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis, alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval, alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery.

V danej veci odvolací súd po preskúmaní zistil, že odvolanie žalobcu je dôvodné, a že rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 42a ods. 2 Občianskeho zákonníka odporovať možno právnemu úkonu, ktorý dlžník urobil v posledných troch rokoch v úmysle ukrať svojho veriteľa, ak tento úmysel musel byť druhej strane známy, a právnemu úkonu, ktorým bol veriteľ dlžníka ukraťený a ku ktorému došlo v posledných troch rokoch medzi dlžníkom a osobami jemu blízkymi (§ 116 a § 117) alebo ktoré dlžník urobil v uvedenom čase v prospech týchto osôb s výnimkou prípadu, keď druhá strana vtedy dlžníkov úmysel ukraťiť veriteľa aj pri náležitej starostlivosti nemohla poznať.

V preskúmvanej veci súd prvého stupňa žalobu zamietol z dôvodu, že táto bola podaná oneskorene, po uplynutí hmotnoprávnej lehoty stanovenej v ust. § 42a ods. 2 Občianskeho zákonníka. Vyslovil názor, že táto lehota začína plynúť odo dňa, kedy k právnemu úkonu došlo, pričom vyslovil, že je irelevantné, kedy bol vklad vlastníckeho práva na základe takejto dohody povolený, pretože v zmysle ust. § 42a ods. 2 Občianskeho zákonníka je rozhodujúce, kedy bola takáto dohoda uzavretá. V danom prípade z vykonaného dokazovania mal za preukázané, že k uzatvoreniu dohody o vyporiadání BSM medzi žalovanou a jej manželom mohlo dôjsť najneskôr dňa 11.07.2007, o čom svedčí jednak doložka o overení podpisu oboch účastníkov dohody, ako aj to, že návrh na vklad vlastníckeho práva bol podaný toho istého dňa, čiže k právnemu úkonu nemohlo dôjsť neskôr, než dňa 11.07.2007. Žalobca tak mohol odporovať

tomuto právnenému úkonu podaním žaloby najneskôr dňa 11.07.2010, avšak žalobu podal na súde až dňa 15.07.2010, teda po zákonom stanovenej 3-ročnej lehote.

Žalobca v odvolaní s takýmto právnym názorom prvostupňového súdu nesúhlasil a vyslovil názor, že 3-ročná lehota, v ktorej možno odporovať takémuto právnenému úkonu plynie až od nadobudnutia účinnosti dohody o vyporiadaní BSM, t.j. odo dňa, kedy nastali účinky vkladu.

Rozhodujúcou bolo preto posúdenie, odkedy začína plynúť 3-ročná lehota podľa ust. § 42a ods. 2 Občianskeho zákonníka v prípade právnych úkonov, ktorých obsahom je právo k nehnuteľnosti.

Zmluva o vyporiadaní bezpodielového spoluvlastníctva, týkajúca sa nehnuteľnosti, predstavuje tzv. nadobúdací titul. Aj keď z takejto zmluvy vznikajú jej účastníkom práva a povinnosti, k prechodu vlastníctva podľa nej ešte nedochádza, dochádza k nemu až vkladom vlastníckeho práva uskutočneným na základe právoplatného rozhodnutia katastrálneho úradu o povolení vkladu (§ 28 ods. 2, 3 zákona č. 162/1995 Z.z. o katastri nehnuteľnosti a o zápise vlastníckych a iných práv k nehnuteľnostiam, účinného a platného ku dňu uzavretia dohody o vyporiadaní BSM).

Z hľadiska ust. § 42a ods. 2 Občianskeho zákonníka sú významné iba právne úkony dlžníka, ktoré ukracujú uspokojenie pohľadávky jeho veriteľa; len takýmto právneným úkonom - ako vyplýva z jeho znenia - môže veriteľ s úspechom odporovať.

Uzavretím dohody o vyporiadaní BSM, aj keby dlžník k dohode pristúpil s takýmto zámerom, preto ešte nedochádza. Aj keď dlžník uzavretím dohody prejavil vôľu previesť nehnuteľnosť na iného, aj ak by pri tom sledoval ukrátenie uspokojenia pohľadávky svojho veriteľa, právnej sféry dlžníkovho veriteľa sa to ešte nedotýka; nadobúdateľ sa totiž samotným uzavretím dohody zatiaľ vlastníkom nehnuteľnosti nestal a dlžníkov veriteľ môže požadovať uspokojenie svojej pohľadávky (napr. cestou výkonu rozhodnutia) aj z tejto nehnuteľnosti, pretože stále tvorí súčasť dlžníkovho majetku. K ukráteniu uspokojenia pohľadávky veriteľa môže dôjsť až tým, že dlžník prestal byť vlastníkom prevádzanej nehnuteľnosti. Nepostačuje teda, ak dlžník iba prejaví vôľu smerujúcu k následku, ktorý skráti, resp. je spôsobilý v budúcnosti skrátiť pohľadávku veriteľa. Je potrebné, aby prejav jeho vôle skutočne vyvolal právne následky, ktoré vedú k ukráteniu uspokojenia pohľadávky dlžníkovho veriteľa, čo odôvodňuje záver, že dlžník urobil právny úkon významný z hľadiska ust. § 42a ods. 2 Občianskeho zákonníka, ak bol právny úkon smerujúci k prevodu nehnuteľnosti na iného skutočne zavýšený, t.j. ak došlo k právnym účinkom vkladu.

Možno teda uzavrieť, že 3-ročná lehota pre uplatnenie práva odporovať právneným úkonom dlžníka začína plynúť dňom nasledujúcim po dni, ku ktorému vznikli účinky vkladu do katastra nehnuteľností.

V preskúmvanej veci v zmysle ust. § 28 ods. 3 zákona č. 162/1995 Z.z., platného a účinného ku dňu uzavretia dohody o vyporiadaní BSM, právne účinky vkladu vznikli na základe právoplatného rozhodnutia správy katastra o jeho povolení. Podľa vyznačenia rozhodnutia o povolení vkladu na dohode o vyporiadaní bezpodielového spoluvlastníctva manželov, právne účinky vkladu v danom prípade nastali dňa 2. augusta 2007. 3-ročná lehota, v ktorej sa ukrátený veriteľ mohol domáhať odporovateľnosti tohto právneho úkonu preto uplynula dňom 2. augusta 2010. Žaloba bola podaná na súde dňa 15.07.2010, t.j. v zákonom stanovenej 3-ročnej lehote podľa ust. § 42a ods. 2 Občianskeho zákonníka.

Rozhodnutie prvostupňového súdu teda spočívalo na nesprávnom právnom posúdení veci. Z uvedených dôvodov považoval odvolacie námietky žalobcu odvolací súd za opodstatnené a preto rozsudok prvostupňového súdu, ktorý sa z horeuvedených dôvodov nezaoberal skúmaním vecnej stránky žaloby podľa § 219 ods. 1 písm. h/ O.s.p. zrušil a vec mu podľa odseku 2 citovaného zákonného ustanovenia vrátil na ďalšie konanie. V ďalšom konaní súd prvého stupňa posúdi opodstatnenosť podanej žaloby z vecnej stránky a vo veci opätovne rozhodne.

V novom rozhodnutí vo veci súd prvého stupňa rozhodne aj o náhrade trov odvolacieho konania (§ 224 ods. 3 O.s.p.).

Podľa § 226 O.s.p. je súd prvého stupňa viazaný právnym názorom odvolacieho súdu.

Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom krajského súdu jednohlasne.

**Poučenie:**

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.